

SLOVENŠČINA, 5. razred

UČNA TEMA: Samostalnik – ponavljanje in utrjevanje

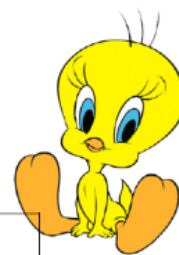
POTEK URE

Ponovimo, kaj je samostalnik in kaj mu lahko določimo...

SAMOSTALNIKI

so besede, ki poimenujejo

BITJA (ljudje, živali, rastline) otrok, hrček, roža	STVARI zvezek	POJME zima, ljubezen
---	-------------------------	--------------------------------

Samostalniku določimo

❖ SPOL

moški (m. sp.) **ženski (ž. sp.)** **srednji (s. sp.)**
TISTI stol   TISTA miza   TISTO sonce

❖ ŠTEVILO

ednina (ed.) **dvojina (dv.)** **množina (mn.)**
stol   stola   stoli
miza   mizi   mize
sonce   sonci   sonca

Samostalnik – utrjevanje

Ime: _____

Datum: _____

1. Podčrtaj besede, ki so samostalniki.

Ptiči imajo telo, ki je oblikovano tako, da je čim lažje. Kosti so tanke in votle, v kljunu pa nimajo zob, zato hrane ne morejo prežvečiti. Tisti, ki jedo semena, si pomagajo s kamenčki ali s peskom, ki ga pojedo, da bi z njim zmleli hrano. Imajo zelo oster vid in sluh, njihov voh pa je slabše razvit. Barva peres jim običajno pomaga, da se lažje skrijejo.

2. Izpisanim samostalnikom določi število.

Na premici ležita točki. Na okna smo dali nove zaves. Deček se je teti zahvalil za voščilnici. Z ljubeznijo je občudoval svoj rdeč avto. Nisem našel svojega svinčnika.

PREMICI _____

TOČKI _____

OKNA _____

DEČEK _____

VOŠČILNICI _____

LJUBEZNIJO _____

AVTO _____

SVINČNIKOM _____

3. Samostalnikom določi spol in število.

HIŠI _____

SOL _____

DREVESA _____

KOLO _____

MESEC _____

PISMI _____

FIŽOL _____

KLJUČA _____

4. Vstavi, kar manjka.

Štiri psičk ___ živijo skupaj s petimi mačk ___. Slišala sem jih ob zaprt ___ okn ___.

Daj ps ___ jesti. Največ podrobnost ___ o tem najdemo v strokovnih knjig ___ in revij ___. Vprašajte se po bistvenih podatkih ___. Pogrizla je vse, kar je dosegla z gobčk ___.

5. V besedilu poišči samostalnike in jih glede na pomen razporedi v preglednico.

V nemški prestolnici so odprli prvo kavarno, v kateri so dobrodošle mačke. Lastnica lokala je povedala, da želi Berlinčanom, ki so utrujeni od stresa, ponuditi prostor s posebnim in sproščujočim ozračjem. "Utrujeni Berlinčani lahko pridejo sem in se sprostijo. Dokazano je, da lahko prisotnost mačk zniža krvni tlak," je dejala Kollmorgenova. V kavarni, v kateri živita dve mački, strežejo domačo hrano, načrtujejo pa tudi umetniške razstave, literarne večere in glasbene nastope.

BITJE	STVAR	POJEM

6. Vstavi pravilno obliko samostalnika *brat*.

V bolnišnici sem obiskal _____. Mlajšemu _____ sem pomagal pripraviti šolske potrebščine. Sošolec nima _____. Pogovarjal sem se z Urbanovim _____. Napisal sem spis o svojem _____.

7. V povedih podčrtaj samostalnike srednjega spola.

Vožnja z ladjico po podzemlju je bila za vse otroke pravo doživetje.

Okna so bila priprta, tako da sem slišal pogovor med dekletoma.

Luka je imel občutek, kot da so debla, ki se spuščajo po reki.

Miha se je prijel za veje drevesa in čakal, da ga bo rešil kdo od sorodstva.

8. Povedi preoblikuj tako, da bodo vsi samostalniki v ednini.

Prijatelji so na policah našli škatle s trakovi.

Natakarja sta na mize postavljala kozarce in krožnike za predjedi.

---

9. K samostalnikom ženskega spola pripiši protipomenke.

mladost _____	grobost _____
prihodnost _____	notranjost _____
prijaznost _____	varnost _____
počasnost _____	natančnost _____

10. K imenom za moške osebe pripiši žensko obliko.

uradnik _____	založnik _____
slikar _____	pevec _____
dirigent _____	pešec _____
voznik _____	spremljevalec _____

11. Opiši minuli konec tedna z vsaj 5 različnimi samostalniki in jim določi spol in število.

Če želite še vaj, jih najdete tule ...

[https://interaktivne-
vaje.si/slovenscina_ps/oblikoslovje_6_9r.html](https://interaktivne-vaje.si/slovenscina_ps/oblikoslovje_6_9r.html)

